

SECCIÓ D'EXCURSIONISME. VOCALIA DE SENDERS

SENDERS DE GRAN RECORREGUT

EL CAMÍ NATURAL DE L'EBRE (GR 99)

1ª Etapa CASP – MAS DE LA PUNTA

28,870 km.

00,000	CASP (107 m). Comença la primera etapa a la ciutat de Casp. Arribem a la població i el primer contacte serà a l'avinguda Chiprana, davant de la Plaza de Aragón. Durant 1 km, aproximadament, farem una visita a la població, pels carrers i llocs més representatius.
00,230	Plaça d'Espanya. Ajuntament
00,410	Plaça del Compromís. Col·legiata de Santa Maria.
00,490	Carrer del Carme.
00,540	Plaça de San Indalecio. Mirador.
00,980	Plaça dels Pollancre.
04,650	Riu Guadalope i presa de Moros (139 m). El Guadalope inicia el seu viatge a la serra de Gúdar-Maestrat, a 1.600 m d'altitud, baixa entre canons, salva preses, rega hortes i desemboca a l'Ebre al costat de la ciutat de Casp, a 100 m d'altitud, passant a formar part de les aigües de l'embassament de Mequinensa a través dels Tres Túnel.
05,960	Els Tres Túnel (143 m). La pista puja a l'interfluvi Guadalope-Ebre, salva la via del ferrocarril i es despenja per passar sota la N-211 i prendre el traçat de la carretera antiga.
11,530	Camí de la Herradura (129 m). Camí que discorre per una immensa península que abraça un allargat meandre i que conserva la torre òptica de Turlán.
16,550	Refugi de Cuesta Falcón (128 m). Després de superar unes construccions en ruïnes, travessar un barranc cultivat i guanyar alçada, el camí accedeix a una pista en bon estat i s'arriba al refugi de Cuesta Falcón.
18,470	Barranc de Valdepilas. El camí segueix per pistes i senders cada vegada més difusos fins arribar a la riba de l'embassament del barranc de Valdepilas. Se segueix cap al nord.
20,280	Camping Lake Caspe (126 m). Sense arribar a la porta del càmping, s'obre una pista forestal que s'allarga entre camps buscant l'Ebre.
26,540	Corral de Dolader. Per vessants de pi i vistes sobre l'embassament, la sendera discorre, descartant altres camins, i arriba al corral de Dolader.
28,870	MAS DE LA PUNTA (122 m). Paratge natural a la vora del Mar d'Aragó. Zona recreativa amb berenadors i barbacoes, un camp de futbol, una extensa pollancreda i un refugi per a pescadors i excursionistes. És una extensió municipal de Casp que ocupa un ample esperó de terreny: la Vuelta de la Magdalena, ermita que s'alça a l'altra banda del riu. Final de l'etapa de avui.

Dificultat: **

Desnivells acumulats aproximats: (+ 230 m) (- 210 m).

El Mar d'Aragó

Mas de la Punta es troba sobre el marge dret de l'embassament de Mequinensa-Mar d'Aragó, el primer i el més gran (amb una capacitat de 1.533 hm³) dels tres que, des de Chiprana fins a Flix, se succeeixen sobre l'Ebre. La construcció d'aquests embassaments a mitjans del segle XX va alterar l'antic i navegable llera fluvial per convertir-lo en una important reserva d'aigua, salt hidràulic i lloc d'oci. Antigament, el riu es remuntava i es baixava amb raïos o llaüts, transportant tot tipus de productes entre Escatrón i Tortosa. Aigües avall viatjaven cereals, sal, llanes, cuirs, safrà i bestiar equí; aigües amunt, procedents de Barcelona, ho feien espècies, sucre, teixits fins, colorants i mobles. La nova situació de preses i embassaments va provocar que es perdessin els ports, les embarcacions i totes les activitats relacionades amb el transport fluvial, encara que a dia d'avui la gent d'aquests llocs s'ha adaptat a aquesta nova realitat, promocionant i cuidant el turisme i les activitats fluvials recreatives, com són la pesca o la navegació.

Descripció de l'itinerari

Iniciem la nostra singladura pel Camí Natural de l'Ebre (GR 99) a la ciutat de Casp, província de Saragossa. Casp és la capital de tota la comarca. Dos rius, el Guadalope i l'Ebre (embassat) fan d'aquesta ciutat i, per extensió, de tota la comarca un mar interior, l'anomenat Mar d'Aragó, aportant aigua en abundància a una importantíssima horta, on es conreen abundants fruiters, sobretot presseguers i cirerers. L'origen de Casp es remunta al segle II aC. Els romans

han deixat nombrosos vestigis a la ciutat i a tota la comarca. Destaca el Mausoleo de Miralpeix, salvat de les aigües de l'embassament pels habitants de Casp l'any 1962. Però estem en terres del gòtic i el conjunt de la Plaça de Santa Maria és el més interessant de Casp: la Col·legiata de Santa Maria (s. XIII al XVIII). Al costat de la Col·legiata podem veure les restes del castell medieval on es va celebrar el Compromís de Casp.

Després de remuntar la frondosa horta del Guadalope, el Camí Natural de l'Ebre arriba a la presa de Moros i als Tres Túnels, construïts per derivar el riu i evitar així que amb l'embassament de Mequinensa s'anegués aquest tram d'hortes. A l'altra banda de la presa la pista puja a l'interfluvi Guadalope-Ebre. Després d'un curt tram per la vella N-211, el Camí connecta amb el carril de la Herradura. Per pista, s'arriba a les platges de la Herradura, punta de terra d'un vell meandre, amb l'illa Mediana en el centre. Després de superar unes construccions enrunades,

seguint per l'antiga via de Casp a Mequinensa, es troba el refugi de Cuesta Falcón i més endavant es travessa el barranc de Valdepilas, i s'arriba al càmping nàutic de Lake Caspe, des d'on una pista forestal connecta amb l'enclavament de Mas de la Punta, complex municipal per a usos recreatius.

Mas de la Punta és una extensió municipal de Casp que ocupa un ample esperó de terreny: la Vuelta de la Magdalena, formada per un doble meandre de l'Ebre. L'interior es dedica a cultius experimentals i la zona d'entrada, a zones d'esbarjo, embarcador i un refugi d'ús lliure. Davant del refugi, a l'altra vorera i sobre un promontori, s'alça l'ermita de la Magdalena, últim edifici del que va ser el convent i poblat de la Magdalena.

La Vuelta de la Magdalena

Abans que l'embassament de Mequinensa canviés per complet l'aspecte d'aquesta part del curs del riu, sobre el meandre de la Magdalena va existir no només l'ermita que encara avui és possible albirar, sinó també un assentament humà, desaparegut en l'actualitat sota la cota de l'embassament. La Magdalena fou lloc de pas i descans habitual dels que navegaven aquest tram del riu, tenia una sínia i un sistema de sèquies per a regar la fèrtil horta que, com en tota la d'aquesta zona propera a Casp, i gràcies al seu clima tan particular, produïa una collita primerenca molt apreciada i cotitzada.

L'ermita de la Magdalena, barroca del segle XVIII, és encara lloc de peregrinació habitual de la gent de Casp. En certes èpoques de l'any, quan la cota de l'embassament és alta, queda incomunicada enmig d'una illa, encara que la major part del temps es pot accedir-hi per la península que la uneix a la riba esquerra de l'embassament.

